

FJÄLLNÄRA SKOG

KUNSKAPSUNDERLAG TILL SKOGSUTREDNINGEN



Lycksele
19 februari 2020

Stefan Henriksson
Biolog
Områdesskydds-
enheten

Frågor från utredningen

Större sammanhängande områden med höga naturvärden

- GIS-skikt och arealberäkningar
- Markägare och kostnad

Små områden med höga naturvärden

Kontinuitetsskogar med lägre naturvärden

- GIS-skikt och arealberäkningar
- Markägare

Frågor från utredningen

Områden med bruten kontinuitet

- GIS-skikt och arealberäkningar
- Markägare

Övergripande

- Gör också en bedömning av dessa områdens betydelse för rennäringen, friluftsliv, turism och skogsnäring.



Avgränsningar – geografiskt område

- Områden med skogsmark enligt NMD, ovan den fjällnära gränsen och sammanhängande delar som går nedanför den fjällnära gränsen enligt genomförd analys.



Avgränsningar - skogsmark

För att göra geografiska analyser och beräkningar av produktiv och improduktiv skogsmark har

- Nationella marktäckedata (NMD) använts.

Denna produkt färdigställdes under 2019 och baseras till stor del på den nationella laserscanningen och klassning av satellitdata.

Avgränsningar – områden med höga resp. låga naturvärden

- "Kontinuitetsskogar med dokumenterat höga naturvärden", dvs kända områden med höga naturvärden
 - Nyckelbiotoper
 - Länsstyrelsernas inventeringar
- "Övriga kontinuitetsskogar"
 - Kartering av kontinuitetsskog i boreal region
 - Preciserad kartering av kontinuitetsskog i Jämtlands län och ovan fjällnära gräns

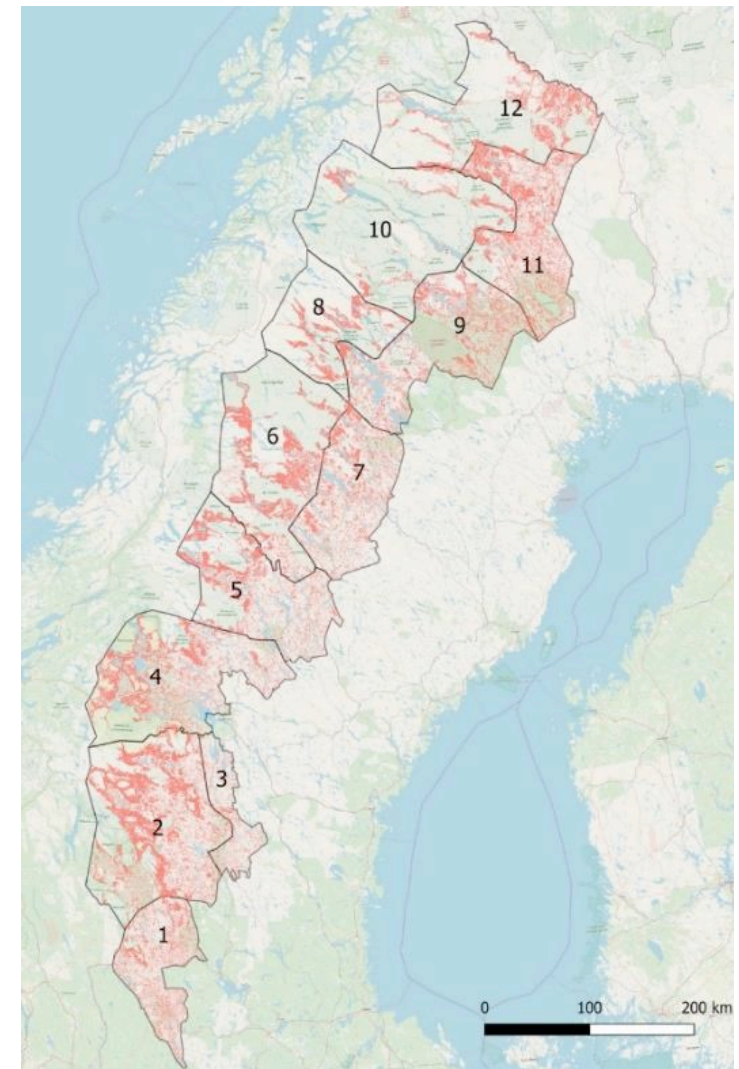
Avgränsningar – Frivilliga avsättningar

- Frivilliga avsättningar
 - Beräknat för:
 - De större skogsbolagen, Svenska kyrkan och Statens Fastighetsverk
- Data endast tillgängligt för dessa aktörer



- Utanför skyddade områden
- Arealen skogsmark och det totala virkesförrådet (m^3sk) beräknats utifrån NMD och skogliga grunddata.
- Baserat på ortprismetod och marknadskunskap har nyckeltal för 12 marknadsområden uppskattats
- Kostnadsuppskattningen har gjorts för arealen produktiv skog
- Har beräknat sammanlagt marknadsvärde. Kan innebära 25% påslag vid intrång
- Kan även tillkomma mindre kostnader vid formellt skydd pga impediment osv

Avgränsningar – Kostnadsuppskattningar



Kontinuitetsskogar med dokumenterade naturvärden

- Kontinuitetsskogar med dokumenterade naturvärden
 - utanför formellt skyddade områden
 - inom och i nära anslutning till det fjällnära området omfattar
 - Ca 510 000 ha skogsmark
 - Ca 350 000 ha produktiv skogsmark
 - Det totala marknadsvärdet för dessa ca 350 000 ha produktiv skogsmark har vi beräknat till ca 8 miljarder kronor

Kontinuitetsskogar med dokumenterade naturvärden - forts

- Ca 216 000 ha produktiv skogsmark utanför kända frivilliga avsättningar (av de ca 350 000 ha)
- Stora sammanhängande områden större än 10 000 ha ca 80 % av arealen
- Stora sammanhängande områden större än 1 000 ha över 90 % av arealen

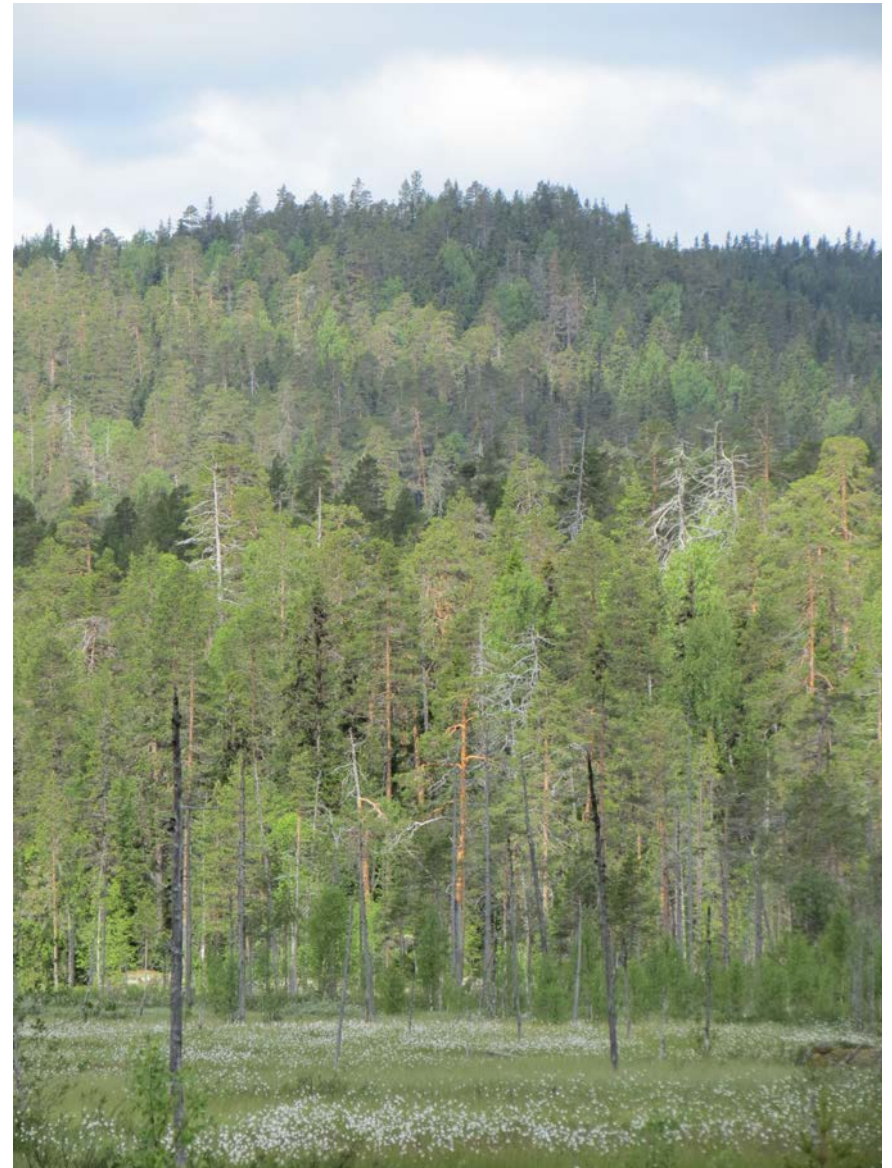


Övriga kontinuitetsskogar (utan dokumenterade naturvärden)

- Därutöver bedömer vi att det finns ca **200 000 ha produktiv kontinuitetsskog utan dokumenterade naturvärden** inom och i nära anslutning till fjällnära skog.
- En relativt stor del av dessa bedöms utgöra värdekärna. Det saknas dock underlag för att säkert skatta hur stor den andelen utgör.
- Baserat på erfarenheter är en grov bedömning att i storleksordningen **hälften** av den arealen utgör värdekärna.
 - Det kan dock vara både en högre och en lägre andel.

Ägarstruktur

- Av de ca 350 000 ha produktiv skogsmark
- Ingår i större sammanhängande områden av kontinuitetsskog
- Utanför formellt skydd
 - Övriga bolag ca 30 %
 - Enskilda ca 25 %
 - Fastighetsverket ca 20 %
 - Sveaskog ca 15 %
 - Allmännings- och besparingsskogar ca 10 %



Frivilliga avsättningar

- Av de ca 216 000 ha produktiv skogsmark som utgörs kontinuitetsskogar med dokumenterade naturvärden utanför formellt skyddade områden
 - Ca 132 000 ha (ca 60 %) i frivilliga avsättningar
 - Ca 84 000 ha (ca 40 %) ingår inte i frivilliga avsättningar.
- Omfattar endast de större skogsbolagen, Svenska kyrkan och Statens Fastighetsverk

Sammanfattande bedömningar - Naturvärden

- De stora arealerna sammanhängande kontinuitetsskogar med dokumenterade naturvärden i och i nära anslutning till fjällregionen representerar ett **unikt landskap med sin sammansättning av stora naturskogar med höga naturvärden**
- Utanför denna region finns knappast några motsvarigheter, något som gör värdet av dessa fjällnära skogar än större

Sammanfattande bedömningar Naturvärden

- Stort och sammanhängande område med strukturell konnektivitet av intakt skog i det fjällnära området
- De fjällnära skogarna är **ett av de fåtal intakta skogslandskap som fortfarande finns kvar även i ett globalt perspektiv**

Sammanfattande bedömningar – rennäring och renskötsel (Sametinget)

- Den fjällnära kontinuitetsskogen
 - Är av **stor betydelse för rennäringen, renskötseln och dess kultur.**
 - viktig då den även **ingår i samebyarnas kärnområden** i fråga om viktiga betesmarker.
 - Ett unikt område med särskilt höga värden i samisk betydelse,
 - där **liten eller ingen alls påverkan av kal- och trakthyggesbruk** ägt rum.
- Bältet av fjällnära skog som sträcker sig från norr till söder innefattar lång samisk kulturhistoria, där renens vandringsmönster fortfarande kan ske på ett naturligt sätt.

Sammanfattande bedömningar – Friluftsliv och naturturism

- Fjällnära kontinuitetsskogen ger möjlighet till en upplevelse av **vildmark, orördhet och tystnad**
- Utgör en **stor del av attraktionskraften för besöksnäringen och friluftslivet i regionen**. Här finns även ofta insatser i form av markerade leder och vindskydd för att tillgängliggöra områdena
- Viktig för landskapsbilden
- Människor söker sig hit för att uppleva något helt annat än den urbaniserade miljön och de krav dess samhälle ställer på oss, antingen genom att välja att bo och verka här, eller som besökare

Sammanfattande bedömningar – Skogsnäringen

- Den fjällnära skogens **betydelse för skogsnäringen varierar stort** mellan olika ägare.
 - Enskilda ägare kan ha hela sitt innehav i detta område
 - **Kan ha lokal stor betydelse**
 - Stora skogsbolag har en mindre del av sitt innehav här.
- **Avverkningsnivån** idag omfattar ca 0,5 miljoner m³sk per år vilket **motsvarar knappt två procent av avverkningen i Norrland.**
- Den **teoretiska potentialen för avverkning** i detta område är **högre än vad som nyttjas idag**
 - men det är osäkert om den i praktiken är tillgänglig.